

Inventar 2011

I. Introducere

Prezentul inventar public este al cincilea pe care Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) îl prezintă în calitate sa de consilier în materie de propuneri legislative UE și documente conexe. Prezentul inventar se înscrie în ciclul anual de activitate al AEPD. În fiecare an, AEPD publică un raport anual în care sunt descrise retrospectiv activitățile realizate. De asemenea, AEPD publică un inventar al inițiativelor pe care și le propune pentru anul următor în materie de consultare.

Cadrul în care se înscrie prezentul inventar este documentul de strategie „AEPD - consilier al instituțiilor comunitare pentru propuneri legislative și documente conexe” din 18 martie 2005¹. În documentul respectiv, AEPD a expus strategia sa în domeniul consultării în materie de propuneri legislative, aceasta fiind una dintre sarcinile principale care îi revin în temeiul articolului 28 alineatul (2) și al articolului 41 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În capitolul 5 al respectivului document de strategie, este prezentată metoda de lucru a AEPD. Selecția și planificarea (supuse unei analize periodice) reprezintă elementele majore ale acestei metode de lucru, indispensabile pentru îndeplinirea eficace a rolului de consilier.

Programul legislativ și de lucru al Comisiei pentru anul 2011, dar și Planul de acțiune de punere în aplicare a Programului de la Stockholm, Agenda digitală pentru Europa a Comisiei, precum și alte documente de planificare relevante ale Comisiei reprezintă, ca de obicei, principalele surse de informare pentru elaborarea inventarului din acest an. Prezentul inventar a fost elaborat de către echipa AEPD. În cursul fazei de elaborare, părțile interesate din cadrul Comisiei au avut posibilitatea să își aducă contribuția la acesta. Această contribuție a fost extrem de apreciată.

Inventarul cuprinde două documente:

- Prezenta notă introductivă, care conține o scurtă analiză a contextului, precum și a priorităților AEPD pentru anul 2011.
- O anexă care reia propunerile Comisiei și alte documente relevante adoptate recent sau programate, care necesită atenția AEPD.

Anexa a fost publicată pentru prima dată în decembrie 2006 și, de atunci, a fost actualizată în mod normal de trei ori pe an².

După ce AEPD a emis un aviz (sau a luat o poziție publică) cu privire la un anumit document, acel document va fi, în mod normal, șters din anexă. Trebuie însă subliniat că participarea AEPD la procesul legislativ nu se încheie odată cu emiterea avizului. În cazuri excepționale,

¹ Disponibil pe site-ul web al AEPD la The „EDPS” >> „Publications” >> „Papers”.

² În afară de luna decembrie, actualizările au loc în principiu în mai și septembrie.

subiectul respectiv poate reapărea în anexă, în cazul în care AEPD intenționează să emită un al doilea aviz. Avizele AEPD pot fi consultate, de asemenea, pe site-ul său web³.

II. Scurtă analiză a contextului

Întrucât programul de lucru al Comisiei pentru 2010 și Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm au fost publicate în martie și, respectiv, aprilie, inventarul pentru anul trecut a fost publicat mai târziu decât de obicei, și anume în iunie în loc de decembrie. Prin urmare, au trecut doar șase luni de la publicare. De asemenea, mai multe dintre inițiativele incluse în inventarul pentru 2010 au fost reportate și/sau vor fi continuate de legislatorii UE în 2011.

În consecință, majoritatea principalelor tendințe și priorități identificate în Inventarul 2010 pot fi considerate valabile și acum. Cu toate acestea, unele evoluții importante au avut loc în ultimele șase luni în principal ca urmare a comunicărilor adoptate de Comisie. Comisia a adoptat o Comunicare privind o abordare globală a protecției datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană⁴, o Comunicare privind o Agendă digitală pentru Europa⁵, precum și o serie de comunicări care servesc drept punct de plecare pentru punerea în aplicare a capitolelor privind schimbul de informații din Programul de la Stockholm⁶. O altă evoluție importantă sunt pașii semnificativi făcuți în direcția negocierii acordurilor privind protecția datelor cu țările terțe, în special cu Statele Unite ale Americii pentru un acord general UE-SUA privind protecția datelor și, de asemenea, cu câteva alte țări terțe privind registrul cu numele pasagerilor (PNR).

Ca urmare a intrării în vigoare, la 1 decembrie 2009, a Tratatului de la Lisabona, a dispărut structura anterioară de organizare pe piloni, odată cu apariția unor schimbări fundamentale în ceea ce privește cooperarea polițienească și judiciară în materie penală. Noul context juridic după Lisabona are, de asemenea, consecințe pentru activitățile AEPD. În rolul său de consilier legislativ, este confirmată practica actuală în care AEPD consiliază legislatorul cu privire la activitățile legislative cu relevanță pentru protecția datelor în toate domeniile de politică ale UE.

a. Spre un nou cadru juridic în materie de protecție a datelor

Dreptul la protecția datelor a fost subliniat și consolidat de Tratatul de la Lisabona. Dreptul la protecția datelor este înscris în articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care are în prezent valoare juridică egală cu tratatele. Dreptul este, de asemenea, prevăzut la articolul 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care constituie în prezent singurul temei juridic pentru adoptarea legislației privind protecția datelor. Acest nou temei juridic a oferit un impuls important discuției legate de revizuirea normelor UE privind protecția datelor. La 4 noiembrie 2010, Comisia a emis o Comunicare privind o abordare globală a protecției datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană. Comisia a identificat o serie de aspecte și obiective esențiale pentru viitoarea revizuire, inclusiv modificările care au drept scop consolidarea drepturilor persoanelor, consolidarea dimensiunii privind piața internă a protecției datelor, revizuirea

³ La „Consultation”>> „Opinions”.

⁴ COM(2010) 609 final.

⁵ COM(2010) 245 final.

⁶ De exemplu, COM(2010) 386 final privind politica UE de combatere a terorismului, COM(2010) 385 final, prezentare generală asupra modului de gestionare a informațiilor în spațiul de libertate, securitate și justiție, COM(2010) 673 final, Strategia de securitate internă a UE în acțiune.

normelor de protecție a datelor în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, o abordare mai eficientă a globalizării și o mai bună aplicare a normelor. EDPS salută inițiativa Comisiei și are ferma convingere că propunerea sau propunerile legislative care vor urma vor la fel de ambițioase și vor contribui cu adevărat la creșterea eficienței instrumentelor de protecție a datelor. AEPD încurajează, în special, ideea de consolidare a normelor actuale privind protecția datelor și sprijină includerea în noul text legislativ a domeniului cooperării polițienești și judiciare (care este în prezent reglementat separat de Decizia-cadru 2008/977/JAI). Se preconizează elaborarea unei propuneri pentru un nou cadru juridic în 2011. Noul cadru juridic în materie de protecție a datelor se numără printre principalele priorități ale AEPD în 2011.

b. Dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție

În decembrie 2009, a fost adoptat Programul de la Stockholm. Acest program este succesorul Programului de la Haga și stabilește prioritățile pentru dezvoltarea spațiului european de libertate, securitate și justiție în următorii cinci ani. Programul de la Stockholm subliniază necesitatea de a proteja datele cu caracter personal într-o societate globală care se caracterizează prin transformări tehnologice rapide și schimburi de informații fără frontiere.

Programul subliniază, de asemenea, necesitatea schimburilor de date pentru securitatea Europei și introduce elaborarea unei strategii de securitate internă. În cadrul dezvoltării spațiului de libertate, securitate și justiție, legislatorul european trebuie să găsească în permanență echilibrul corect între securitatea și libera circulație a cetățenilor, pe de o parte, și protecția vieții private și datelor cu caracter personal ale acestora, pe de altă parte. Comunicările privind schimbul de informații menționate anterior arată seriozitatea cu care tratează Comisia această sarcină.

Este de la sine înțeles că toate măsurile anunțate în cadrul Planului de acțiune de la Stockholm, precum și în cadrul diferitor comunicări pe această temă vor fi urmărite îndeaproape de AEPD. AEPD dorește să menționeze, în special, instituirea unui sistem de intrare-ieșire și a programului de înregistrare a pasagerilor, directiva preconizată privind utilizarea registrului cu numele pasagerilor (PNR) în scopul aplicării legii, introducerea unui program TFTP european, crearea EUROSUR, posibilitatea introducerii unui sistem electronic de autorizare a călătoriilor (EU-ESTA) și utilizarea scannerelor de securitate în aeroporturi. Toate aceste inițiative au implicații importante în ceea ce privește protecția datelor. De asemenea, AEPD va urmări îndeaproape negocierile cu țările terțe pentru acordurile privind protecția datelor. Nu în ultimul rând, AEPD va participa activ la revizuirea Directivei privind păstrarea datelor și va determina dacă este confirmată necesitatea unei astfel de directive și proporționalitatea unei astfel de măsuri.

c. Evoluții tehnologice: Agenda digitală pentru Europa

În mai 2010, Comisia a publicat Comunicarea privind o Agendă digitală pentru Europa. Agenda digitală stabilește prioritățile pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a exploata potențialul tehnologiilor digitale pentru gospodării și întreprinderi. Multe dintre inițiativele anunțate în legătură cu agenda digitală ar putea prezenta o relevanță deosebită pentru protecția datelor, printre acestea numărându-se cadrul de autentificare și identitate electronică (eID) și revizuirea Directivei privind reutilizarea informațiilor din sectorul public. De asemenea, AEPD va continua să urmărească propunerile care vizează introducerea de noi tehnologii în domenii precum transportul rutier (pachetul de e-mobilitate) și energia (utilizarea rețelelor inteligente). În

plus, AEDP va examina Comunicarea privind protecția vieții private și încrederea în Europa digitală și revizuirea Directivei privind echipamentele de radio și telecomunicații.

d. Alte domenii

Ca regulă generală, AEDP va rămâne vigilentă în ceea ce privește toate celelalte inițiative care ar putea influența în mod semnificativ protecția datelor. În 2011, AEDP se va concentra în special asupra noilor inițiative în domeniul transporturilor, printre care figurează inițiativa privind scannerele corporale. Va acorda atenție, de asemenea, schimburilor de date la scară largă, care ar putea avea loc în cadrul Sistemului de informare al pieței interne (IMI) și al Rețelei de cooperare pentru protecția consumatorilor (CPCS), precum și în cadrul proiectului eJustice. AEDP va continua să contribuie la discuțiile pe marginea unui nou regulament pentru transparență, în ceea ce privește protecția datelor. Aceste discuții sunt chiar mai importante după pronunțarea hotărârii Curții de Justiție în cauza Bavarian Lager⁷.

III. Prioritățile AEPD pentru anul 2011

Rolul AEPD de consilier în materie de legislație UE și documente conexe nu se va schimba. Coerența rezultatelor este esențială, prin aceasta AEPD depunând eforturi să găsească echilibrul corect între protecția datelor și alte interese (publice). Ca și în anii precedenți, AEPD intenționează să își exprime opinia cu privire la toate propunerile legislative care au un impact semnificativ asupra protecției datelor. AEDP ar putea să examineze, de asemenea, măsuri nelegislative, ori de câte ori acestea ridică probleme deosebite din punctul de vedere al protecției datelor. Iată o listă neexhaustivă a principalelor subiecte asupra cărora s-ar putea concentra AEPD în 2011:

- a. Spre un nou cadru juridic în materie de protecție a datelor
 - Revizuirea cadrului UE de protecție a datelor
 - Revizuirea normelor de protecție a datelor, aplicabile la nivelul UE.
 - Finalizarea activităților în curs în următoarele domenii principale: clarificarea noțiunilor de „responsabilitate” și „acord” și a problemei legislației și jurisdicției aplicabile (de asemenea, împreună cu autoritățile naționale de protecție a datelor, în cadrul Grupului de lucru pentru protecția persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal).

- b. Dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție
 - PNR-UE
 - TFTP UE
 - Revizuirea Directivei privind păstrarea datelor
 - Gestionarea frontierelor și sistemul de intrare-ieșire
 - Programul de înregistrare a pasagerilor (RTP)
 - EU-ESTA
 - EUROSUR
 - Terorism și înghețarea fondurilor
 - Negocierea acordurilor cu țările terțe privind protecția datelor

- c. Progresele tehnologice și Agenda digitală

⁷ Cauza C-28/08, *Comisia Europeană /The Bavarian Lager*, nepublicată încă în ECR.

- Comunicarea privind protecția vieții private și încrederea în Europa digitală
 - Pachetul de e-mobilitate
 - Cadrul de reglementare privind rețelele inteligente
 - Revizuirea Directivei privind reutilizarea informațiilor din sectorul public
 - Revizuirea Directivei privind echipamentele de radio și telecomunicații
- d. Alte domenii
- Inițiativele în domeniul transporturilor (inclusiv în ceea ce privește utilizarea scannerelor corporale)
 - Cooperare vamală
 - eJustice, IMI și CPCS
 - Revizuirea Regulamentului privind transparența

Bruxelles, decembrie 2010